

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrumose nu se
primesc. — Manuscrisurile nu se
returnează.
INSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele birouri de anunțuri:
în Viena: M. Duka, Heinrich
Schick, Rudolf Mosse, A. Oppel;
Nachfolger; Anton Oppel, J.
Dannenberg, în Budapesta: A. V.
Goldberger, Koksien Bernat; în
București: Agence Havas, Suc-
ursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karovs & Loebmann.
Prețul inserțiilor: o serie
garmond pe o coloană 6 or. și
8 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tact și învoială.
Răscăm pe pagina a 3-a o
serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

ANUL LIX.

„Gazeta” iese în zilele de
Abonamente pentru Anstro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franco.
Se primumără la toate oficiile
postale din țară și din afară
și la dd. colectorii.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30: costă
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
sau 15 bani. Atât abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 179.

Brașov, Joi, 15 (27) August

1896.

Din cauza sfintei sărbători diarul nu va
apăre până Vineri seara.

„Semnele timpului.”

În organul Sașilor „verdi” din
loc, „Kroustädter Ztg.”, a apărut de
curând un articol intitulat „Luptele
politice ale Sașilor și Românilor.”
Autorul face o paralelă între luptele
unora și altora. Părerile, ce
șile dă, dovedesc, că avem de a
face cu un om, care s'a ocupat mult
cu stările politice dela noi și care
a căutat să pătrundă, pe cât i-a fost
cu putință, și în tainele motivelor,
ce au dat naștere unor său altor
fapte.

Cu toate acestea, vederile lui în
multe privințe nu corăspund pe de-
plin stărilor reale; de altă parte însă
afăm în espunerile sale și mult ade-
ver. Astăzi însă nu este scopul nos-
tru de-a intra aici în analiza articu-
lilor amintiți, ci vom accentua nu-
mai, că tendința acestor articuli este
de-a combate oportunismul Sașilor
și de-a le dovedi acestora inconve-
nientul cel mare, ce se nasce din
atitudinea lor politică într'un timp,
când toate pledază contra ei.

Autorul arată mai întâiu, ce ano-
maliă este în faptul, că oportunității
sași resping acele voci germane, cari
se pronunță în mod binevoitor în
favorea drepturilor naționale ale Sa-
șilor din Ardeal.

În fața viitorului „Sachs-entag”
și în fața necesității, ce-o vede au-
torul, ca Sașii să se alipescă de cele-
lalte naționalități și mai ales de Ro-
mâni, el îi face atenți scriind:

„Observați numai semnele tim-
pului. Visita Majestății Sale împă-
ratului și regelui nostru la Curtea
română regală nimicesce cu totul
legenda despre daco-românism. Ră-
zimarea pronunțată a regatului Ro-
mâniei de scopurile triplei-alianțe,

pe care astăzi n'o mai contestă nici
un politician român, dă statului ve-
cin o importanță mai mare politică.”

„Deore-ce însă Românii de din-
coco și de dincolo țin cu tăria între
marginile legale la principiul na-
ționalității, apare ca o urmare fi-
rască, ca acum și cercurile condu-
cătoare ale triplei alianțe se dea ces-
tionei naționalităților din Ungaria
o mai mare și cu atât mai binevoi-
tore atențiune, cu cât tocmai expo-
ziția milenară a contribuit a recti-
fica pretutindenea opiniunea publică.”

„Mai trebuie să observați, pe
lângă foarte numeroasele manifesta-
țiuni spontane ale pressei germane,
— între cari și ale unor organe,
cari mai înainte steteau în legătură
cu biroul de presă unguresc — și
manifestațiunile pressei austriace,
a celei încă neajidovite, și veți afla,
că fără concursul nostru direct în
tote aceste cercuri s'a săvirșit în ge-
neral o astfel de schimbare a pă-
rerilor, cum n'ar fi putut-o dobândi
nici cea mai puternică agitațiune a
noastră.”

„E vorba adevărat nu numai de
interesul mai mult platonice pentru
esistența națională a micului nos-
tru popor săsesc, ci și de interesul
practic politic pentru poziția de pu-
tere nepericlitată a monarchiei, ca
a unui stălp al triplei alianțe, și
acest interes este favorabil naționa-
lităților, cari fac majoritatea pre-
cumpănitore a populațiunei din Un-
garia, în nisuițele lor de a-și re-
câștiga egala îndreptățire, și acesta
în măsura, în care este nefavorabil
unei lățiri și mai mari a neghinei
șovinismului maghiar.”

„Abstrăgând dela desamăgirile,
ce le-a adus costisitorul mileniu, do-
vedesce și atitudinea Maghiarilor
față cu visita monarhului nostru
la curtea din București, cât de mult
simt ei situația lor penibilă, mai

ales și cu privire la aceea, că între
întreaga populațiune creștină a pe-
ninsulei balcanice ei n'au amici, și
că încercăturile ivite acolo nu fac
pe marele puteri nici decum să do-
rască, ca lângă cestiunea armeno-
cretenă și lângă cestiunea atât de
complicată macedonenă să devină
acută încă și o cestiune de națio-
nalitate ungară.”

În fine autorul întreabă, că „ore
față cu toate acestea, nu se vor re-
culege reprezentanții proiectatului
Sachs-entag, spre a-și da mâna Sașii
bătrâni și tineri, ca în șiruri strinse
să reia lupta pentru existența națio-
nală?”

Am reprodus această încheiere,
ce se referă la stadiul actual și cul-
minază într'un apel către Sași, ca
să țină semă de semnele timpului,
voind să arătăm, cari sunt și ideile
oportuniste, ce domnesc în tabăra
elementelor independente săsesci.

Ar fi bine, ca realitatea să jus-
tifice măcar în parte aceste părerii;
dér de dece ani și mai bine ni-se
vorbesce mereu de interesele triplei
alianțe, cari ar cere să fim mulță-
miți cu toții, și vedem, că din ce
în ce tot mai rău merg lucrurile, tot
mai mult crește nemulțămirea.

Acesta ni-se pare a fi singurul
semn adevărat și real al timpului
dér este, credem, și acest semn de
ajuns spre a sprijini tesa de mai sus
privitoare la reculegerea Sașilor.

CRONICA POLITICĂ.

— 14 (26) August.

„Bud. Tud.” anunță, că în 23 c. d.
a. s'a ținut în Budapesta un consiliu mi-
nisterial, la care au luat parte toți mi-
nistrii, afară de ministrul honveților br.
Fejérváry. Resultatul acelu consiliu au
fost următorii: Ministrul-președinte Banffy
împună cu ministrul de finance Ladislau
Lukacs au plecat alaltăieri seara la Viena,

pentru ca să așternă Majestății Sale spre
aprobare bugetul de stat pro 1897. As-
tăzi Lukacs se întorce la Budapesta; din
contră pleacă la Viena tot astăzi miniștri
Daniel, Daranyi și Perczel, ca împreună cu
Banffy, br. Josika și Fejérváry să flă de
față la sărbările primirei Țarului. Cu ace-
astă ocaziune se dice, că Banffy îi va mul-
țami și în persoană Țarului pentru darul
ce a făcut Maghiarilor cu sabia lui Ra-
koczy. Ministrul de culte Wlassics, în tim-
pul cât amintiții miniștri vor petrece în
Viena, va lua parte la sărbările inaugu-
rării monumentului milenar din Pannon-
halom, ér Lukacs la sărbările din Neutra.
În Budapesta cabinetul va fi reprezentat
prin miniștri Erdelyi și Jossipovici.

Diarul „Magyarország” primesce din
Belgrad șicirea, că acolo se fac mari pre-
gătiri de înarmare. Guvernul sârbesc a
căpătat săptămăna trecută dela banca fran-
cesă un împrumut de 20 milioane franci.
Suma acesta a întrebunțat'o exclusiv pen-
tru scopuri militare, ca: îmbrăcăminte,
arme, clădire de casarme etc. Fabricile
de arme din Bruxella și Antwerpa deja au
început a espeda arme la Belgrad, și se
asigură, că guvernul rusesc a încunosoiințat
pe guvernul sârbesc, că el îi trimite tu-
nuri, prin Odessa, pe lângă plătirea de
rate neînsemnate, ca să nu apară a fi un
dar din partea Rusiei. Dēcă se va ade-
veri șicirea acesta a diarului „Magyarország”,
atunci nu mai încope nici o îndoială, că
Rusia umblă pe toate oăile, ca să câștige
pe Slavii din Sudul Europei pe partea sa,
pentru ori-ce eventualitate.

Alaltăieri au ținut deputații cehi ti-
neri o adunare în Praga, în care s'a ho-
tărît, să se edea un apel către poporul
boem, în care apel să se infiereze siste-
mul centralistic și preponderanța națională
a Germanilor, dăunăcioste pentru Boemia,
și întreg poporul ceh să fiă provocat de-a
lupta contra guvernului și contra Germa-
nilor. Tot-odată s'a luat în acea adunare
hotărîrea, ca să se înființeze o fundațiune

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Revărsările Nilului. *)

Multă vreme nu s'a soit cauza revăr-
sărilor periodice ale Nilului. În cărțile
vechi nu se esplică acest fenomen. Predis-
puși însă la misterios și supranatural, ome-
nii din acele timpuri, nu aveau nici tim-
pul nici puterea de a judeca și nici șicința
cerută, pentru a-și da socotăla de această
minune. Ei vedeau numai că la o epocă
dată, către sfârșitul lui Iunie, apele fluviu-
lui încep să se umfle. Ele se ridicau pe ma-
luri, înecul cu înecul până în Septemvre,
când atingeau maximul de ridicare. În
Septemvre începea scăderea nivelului ape-
lor și se urma cu aceeași regularitate până
în Noemvre, când apele curgeau érași în
starea lor normală.

Țiu a spune aci, că nu revărsarea
apelor Nilului peste câmpii determină fer-
tilitatea solului. Apele cresc de ordinar
până la un maximul de 7 metri. Când ele
trece peste această înălțime, atunci se pro-
duc vaste inundațiuni, e adevărat, dér a-

ceste inundațiuni sunt considerate de Egi-
ptenii din oămpie, adică din Egiptul infe-
rior, cel de lângă Mare, ca un flagel, o
adevărată nenorocire, pentru-că terenurile
inundate, cu totă căldura sôrelui, nu au
timpul să se usuce în destul și la timp,
spre a se puté cultiva până la următoarea
oțrecere.

Se întămplă înse un alt fenomen,
care determină fertilizarea Egiptului. Tere-
nul este și de formațiune nouă și foarte
perneabil.

Astfel, cea mai mare parte din ape
se infiltrează într'ensul până la mari dis-
tanțe, ținându-l astfel într'o umiditate per-
petuă și apărându-l de arșița sôrelui, care
— fără acesta, — ar nimici ori-ce fel de
vegetație.

Numai prin câte-va părți din cursul
superior se întămplă revărsări, atunci când
apele vin prea mari. Prin aceste locuri, e
adevărat, că în urma retragerii apelor, ré-
măne un zămol, care contribuie foarte mult
la îngrășarea solului. P'aci însă, terenul
fiind mai ferm și panta mai repede, apele
se scurg cu iutélă la matoă, soit fiind-că
inundația nu durează mult. De altă parte,
cu cât ne urcăm mai sus pe cursul fluviu-
lui, cu atât ne apropiăm mai mult de

ecuator, și prin urmare, cu atât oăldura e
mai mare, ceea-ce ajută încă și mai mult
la uscarea mai repede a solului *)

Causa creșterii periodice a apelor
acestui fluviu nu este alta decât ploile
ecuatoriale, de a căror ambodență un eu-
ropéu cu greu își pôte face o idee.

Prin regiunile dintre tropice sunt nu-
mai două ano-timpuri: cel ploios, iarna, și
cel seocetos, vara. Iarna timp de 6, 7, ba
pe unele locuri chiar 8 luni, apele cad din
nori cu atăta furie, încât se pare că în
adevăr cataractele cerului s'au rupt. Lu-
mina sôrelui este întunecată; sôrele însuși
abia se pôte observa pe cerul pustiu și
vénăt, ca o enormă pată galbenă. Rîuri nu-
merose se forméză. Ele alunecă pe albiile
de curând formate și se aruncă în mările
interioare, care și-au săpat basinurile prin
scobiturile platoului.

*) Altă dată — în epoca terțiară de
sigur — ținutul cunoscut astăzi sub nu-
mele de Egiptul de jos, era în mare parte
acoperit cu apele mării. A trebuit să trecă
milioane de ani pôte până ce acest ținut să
se ridice d'asupra nivelului Mediteranean,
și multă vreme înoă apele supra-abondente
ale Nilului să se reverse peste maluri până
la distanțe mari, alcătuiind astfel printr'o
muncă continuă și uriașă actualul Egipt.

Se înțelege că volumul apelor din a-
ceste locuri crește într'un mod considera-
bil: ér la un moment dat, ele nu mai în-
cap în albia lor și deoi debordéză. Ast-fel,
un plus important de apă pornește pe al-
bia Nilului și determină creșterea apelor
acestui fluviu.

De aci urmăză mai întâi faptul că
creșterea apelor este mai puternică și cur-
sul fluviului mai violent, în partea supe-
rioră, și cu atât mai slabă cu cât înaintéză
spre mare. Și atât de bine sunt coordo-
nate aceste fenomene, și Nilul prin acesta
este atât de înțelept, încât nu e de mirare
că atâtea vécuri a fost divinizat. El nu
revărsă apele sale decât acolo, unde panta
fiind pronunțată, scurgerea este mai repede.
În cursul de mijloc și mai cu semă în cur-
sul inferior, unde apele, odată revărsate,
nu s'ar mai putea scurge decât cu mare
greutate, el își domolește mersul și păș-
treză această măsură până la virful deltei.

Este un Dumnezeu bun, înțelept și
binefăcător; un tată milostiv, care-și iu-
besce și are grije de toți copii săi de-o-
potrivă. În cursul său el are grije să-și
reguleze mersul încă dela început. Mai în-
tăi trece prin nenumăratele lacuri, ce se
forméză pe platou. Aci se opresc undele

*) Din „Cugetări asupra popoarelor vechi” de
G. T. Buzoianu. („Biblioteca pentru toți” Nr. 72.)

națională boemă, din care să se cumpere pământ pe teritoriul locuit de Germani.

Din Sofia se depeșează, că cercurile curții bulgare sunt foarte deprimare din cauză, că până acum curtea n'a primit invitare să ia parte la sărbătorile deschiderii Porților de fier. Mai ales se dice, că principele Ferdinand e foarte supărat pentru această disconsiderare, care îi servește ca dovadă eclatantă, că împăratul austriac nici decum nu voese să se întâlnească cu el.

Pregătirile pentru primirea țării.

Diarul „Wiener Salonblatt“ publică următoarele amănunte asupra pregătirilor grandioase, ce s'au făcut și se fac în capitala monarhiei noastre, pentru primirea părechi imperiale rusești:

Stradele, pe cari le va percurge convoiul dela gară până la Hofburg, adecă stradele: Prater, Aspern și Ring deja de pe acum au un aspect festiv; pe piața Schwarzenberg se ridică două porți triunfale, pe cari fâlfâie imponente steguri naționale rusești. De asupra porților, construite în stil bizantin, va fi așezată coróna rusescă, gătită din foi de palmi, și portretele imperiale rusești. Strada dela podul Aspern până pe piața Schwarzenberg va fi împodobită cu girlande colosale, ornate cu vulturul rusec. La podul Aspern se construiesc 4 obelisci împodobiți cu steguri austriace și cu vulturul austriac. Singur numai pe strada Prater sunt construite 275 catarge pentru stindarde. Afară de steguri naționale rusești și austriace vor fâlfâi ici și colea și steguri bavareze, apoi steguri cu colorile orașului Viena, precum și ale marelui ducat Hessa, adecă colorile țării.

Sute de omeni lucră și nopți în Hofburg pentru de-a adapta apartamentele destinate țării Nicolae și țării Alexandru Feodorovna. Cinci saloane s'au tapisat și mobilat cu totul din nou; odaia de darmit a împărătesei rusești este tapisată cu damast verde și provădută cu un pat albatru admirabil, er odaia de darmit a țării e tapisată cu damast roșu cu ornamente albe și aurite.

Majestatea Sa împărătesa Elisabeta, care dela mărtea principelei de corónă Rudolf nu mai ia parte la reprezentații teatrale și la concertele, și de astădată va lipsi dela reprezentația teatrală festivă și dela concertul de curte, arangiate în onorea țării și țării. De asemenea va lipsi și archiducesa văduvă Maria Teresia.

Dintre membrii casei domnitoare vor lua parte la sărbătorile archiducii: Otto, Ludovic Victor, Iosif Ferdinand, Frideric, Eugen și Iosif August; și archiducesele: Iosefa, Isabela și Augusta.

lăaturalnice, undele premergătoare la orice inundații; apoi, după ce străbate—spumând impetuos și totuși măret, calm și sigur de densul—rapidele, când se aruncă în câmpie, la confluența sa cu Bar-el-Gazal, el are grijă să lase aci plusul apelor, formând o vastă întindere mlăstinosă și jertfind astfel acest ținut, spre a scăpa restul.

Ast-fel, după o luptă de mii de ani, s'au mai bine d'is de mii de secol, acest Hercule geologic a reușit să răspândească lumina și abundența pe o bandă de pământ care, fără densul, n'ar fi fost alt-ceva decât o urmărire a pustiei Sahara.

Etă cum Egiptul nu este alt-ceva decât opera Nilului, efectul determinat de densul, căci acolo unde apele Nilului nu pot străbate, Egiptul încoțeză de a mai fi.

Și consecințele acestui fenomen geologic, unic în felul său, sunt incalculabile.

Nicăiri nu se vede o influență mai determinată și mai constantă în același timp, a mediului geografic asupra creșterii omenesc. Cine poate cunoște și preciza mulțimea de rase și diversitatea lor, în timpul celor câteva mii de ani, de când se pot număra și urmări civilizațiile acestei țări? Și cu toate acestea toți cei cari s'au așezat, fie că au venit dela Vest, dela Nord, sau

Archiducele Otto se va posta, la intrarea țării, în fruntea regimentului său de Ulani Nr. 1. pe strada Ring, er archiducele Eugen, în fruntea regimentului de infanterie „Hoch- und Deutschmeister“, la podul Aspern. Ceilalți archiduci vor întâmpina pe Majestatea rusești la gara de Nord.

Reprezentarea teatrală festivă se va da la opera de curte, și adecă se vor reprezenta opera „Manon“ și baletul „Wiener Walzer“ der ambele prescurtate.

Fundațiunile de stipendii.

— 23 August 1896.

II.

Studentii buni, cu purtare cuviincioasă și pe lângă aceea și seraci, în înțelesul literelor fundaționale, după propria intențiune a fiilor fondator, sunt ereții lăsamântului, se pot considera pe sine ca subiectul beneficiului, numărându se între aceia, cari au drept la întrebunțarea stipendiului.

Organismul fundațiunii în toate cazurile e obligat a lichida după merit și după drept fiă-căruiă cât 'i-se cuvine din partea, la care se simte și se soie îndreptățit. El trebuie să purcedă întocmai ca un înțelept judecător, care, fără de a se uita la fața cui-va, aducând judecată asupra unei „messe cridale“, determină pentru fiă-care creditor, ce-i compete în înțeles legal. Iși motivează sentințele, atât cele favorabile, cât și cele, cari unui său mai multor foști creditorii le anunță pierderea întregului credit, ce l'au acordat. Nu dice simpla minte: „lui A. i-se restituie întreg creditul în sumă de...“, „lui B. 2/3 din cei compete“, er „C. nu primesce nimie“, ci desfășură motivele, pentru cari A. primesce totul, B. 2/3, er C. nimie, așa încât cei neîndestulți din sentință pot să judece, decât recursul ar fi în favorul lor, ori nu, și decât nu cum-va le stă la îndemână vre-un important motiv nesulevat încă, pe baza căruiă să începă de nou procesul pierdut.

Nu tocmai așa purced unele organisme — fiă Consistore, fiă direcțiuni — cari sunt chiamate a administra fundațiunile, ci în rezoluțiunea negativă an de an se exprimă: „Cererea suplicanțelui de astădată nu se poate implini. Documentele alăturate la suplică în număr de... se reaclud sub: /./“, apoi urmăz datul și subscrierea. Natural, că numărul din fruntea rezoluțiunii nu lipsese.

O astfel de rezoluțiune, o asemenea sentință, e foarte simplă și învechită, în privința tehnică foarte ușoră, der la nici un cas îndestulțore.

E simplă, căci nu va dice d'or nimie, că un astfel de concept nu începe

dela Sud, au trebuit să se conformeze locului, să-i sufere în mod fatal influența-i covârșitoare, să-și formeze și viața și cugețarea într'unul și același mod, în toate timpurile, dela începutul istoric cunoscut și până astăzi.

Din timpurile cele mai vechi și până astăzi se păstrează aceleași datine și aceleași obiceiuri în ceea ce privește viața materială. La epoca creșterii apelor, fiă-care egiptean proprietar pe o bucată de pământ, trebuia să-și facă zăgăzurile, pentru a-și strânge cantitatea de apă necesară cultivei grâului. Pentru ca acest lucru să se întempe cu regulă și echitate, fiă-cărui Egiptean i-se măsura atât întinderea proprietății, cât și mărirea șantului, în care putea să-și stringă apa. Acestei nevoi de a reglementa viața și munca se datorază ordinea ce domnea în vastul imperiu, ordine ce se impunea ca o necesitate și fără care viața n'ar fi fost posibilă.

Totul prin urmărire purcedea dela Nil. El era marele și singurul împărțitor de bunătați, nu e prin urmărire cătuși de puțin de mirat decât el era considerat ca un Dumnezeu, a tot puternic, bine-voitor și unic.

și în capul unui băiat de școlă. E învechită, căci și bărbați înaintați în etate au făcut cunoscintă cu ea; p'ote, din timpul, când s'a scris prima rezoluțiune. E ușoră ce privește tehnica, dând foarte puțin de lucru celor ce o scriu, și și mai ușoră ar fi, decât scriitorii — și-ar procura, fiă și pe spesela propriei — un poligraf, cu care îndecit și insutit și-ar cruța timpul și ostenețela, satisfăcând de-odată la două însămnate principii economice: „timpul e ban“ și „omul e cel mai însămnat capital“.

Și în urmă, la nici un cas nu e îndestulțore o astfel de sentință. Omul e curios din fire, vré să soie toate, ba e îndrept să soie toate atunci, când se tractează de interesul lui și despre aceea, la ce se soie îndreptățit. Motive pretinde fiă-cine. Motive pretinde însă și societatea pentru validitatea scopului, pentru care sunt menite mijlocele fundațiunii. Cum-oă o astfel de rezoluțiune nu satisface pe nimeni, reese și din împrejurarea, că sunt de acei, cari au primit 1—4 rezoluțiuni negative, der nemotivate, și totuși au concurat de nou la vre-un stipendiu, producând acte tot de aceeași ponderositate în ougetul, că petițiunea primă, ori a doua nu se va fi luat la desbatere. ci s'a trecut simpla minte la ordinea țării; er acum speră, că p'ote va pretinde cine-va din direcțiune, ca să se disoute asupra ei.

Un demers acesta, ce nici-odată nu procură respectivilor mângâiere și curaj, ci numai suspiciuni la adresa acelor, cari nu-i spun, de ce se se țină.

Când reprezentația cutărei fundațiunii ar dice în rezoluțiune, că se denegă beneficierea pe motivul, că un act ori altul nu întrunesc cutare condițiune de concurs. atunci pricepe fiă-care, că respectivul a doua-ora n'ar mai concurge său că și-ar da silința să-și procure documentul, ce-l pretind condițiunile de concurs. Respectivul n'ar consuma timp și n'ar face spese, stimulat de speranță, ce în urmă îl însă.

Încă ceva și isprăvim. Declarăm însă dela început, că nu profesăm principii comuniste, ci sustinem și noi hotărât, că omul p'ote să influențeze și după mărta asupra avutului său. De ce e bine așa, e altă întrebare.

Fericiții fondatori încă au dispus cu dreptul în testamentul lor nu numai referitor la ereți, ci și la modul cum și unde să-și folosească beneficiul. Dispozițiunea această au făcut-o după împrejurările, în cari au trăit și se consideră de un drept, pozitiv. Legea, ca atare, se p'ote schimba și se și schimbă afară de legea divină, care e imutabilă. Ea se schimbă după recerzițele timpului, prin schimbare însă nu suferă esența dreptului. Tocmai așa, după esigunțele de acum se p'ote schimba și dispozițiunea testamentară a unui fondator, fără a se vătămă cătuși de puțin memoria lui, ori de a detrage din recunoscinta, ce-i datorăm.

Sunt unele dispozițiuni testamentare, cari determină locul unde are să se întrebunțeze cutare stipendii: în Budapesta ori în Viena. Și această își va fi avut rațiunea sa: atunci n'au existat universități mai în apropiere, ci numai acolo și înțeleptul fondator a știut, că mai generală cultură își p'ote studentul căștiga la universitate, decât la vre-o academiă de drepturi.

Raporturile s'au schimbat. Acum mai este universitate și în Clușiu, ba guvernul pretinde dela tot, cari voese să aibă vre-o aplicațiune în patriă, ca să fi studiat la universitate ungerescă, la cas contrar trebuie să se supună unor esamene „maghiare“ cu toate că a trecut prin toate esamenele, de cari ar fi avut lipsă la ocuparea cutărei funcțiuni.

Acum decât s'au schimbat împrejurările pentru-ce ore se nu se p'otă schimba și dispozițiile? Ori d'ora calificăția dela o universitate ungerescă din patriă e mai superiără, decât dela cealaltă universitate ungerescă? Ori d'ora o universitate e frecventată de studenți mai dibgenți și mai capacități, decât a doua? Sunt ore spesele de întreținere cu mult mai mari în Budapesta, decât în Clușiu. Și chiar de-ar fi așa este ore proporțiune între greutatea traiului

din Pesta și Clușiu și între stipendiile destinate pentru un loc și altul? Și, în urmă, sunt ore mai buni români într'un loc decât în altul? — Noi credem, că nu se p'ote răspunde cu: da la nici una dintre întrebările acestea. De aceea ar fi de dorit, ca se nu se caute altceva la distribuirea stipendiilor, decât adevărata intențiune a fondatorilor și relațiunile, în cari trăim, nici de cum însă litera.

S.Ap.

SCRIRILE ȚILEI.

— 14 [26] August.

Dela Lugoș se anunță, că pe timpul adunării generale a Asociațiunii s'a constituit, pe lângă biroul central și un birou permanent de pressă. La biroul central va fi și un album, în care se vor înscrie toți cei prezenți la adunare. — „Dreptetea“ află, că d-l Dr. Alexandru Mocsonyi va lua parte la adunarea generală și că după cuvântul de deschidere, va saluta în numele Bănășenilor Asociațiunea transilvană în Banat. Comitetul de primire a pregătit cuartire pentru 800 de oșpeți străini.

—o—

Aniversarea născerei A. S. R. Principele Ferdinand. Alaltăeri după amiezii oficerii regimentului 4 de Roșiori, al cărui comandant este A. S. R. Principele Ferdinand, a organizat la Cămpina un strălucit rallye-paper, la care au luat parte și AA. LL. RR. S'era s'a dat un bal, la care a asistat multă lume; animația era mare. Principii, cari erau de față, au fost viu aclamați. AA. LL. RR. Principele Ferdinand și Princesa Maria s'au reintors la Sinaia la orele 2 din noapte. Eri dimințată, la orele 10, Archiereul Meletie, vicarul metropoliei, a oficiat un Te-Deum la mânăstirea Sinaia, la care au asistat o mulțime de notabilități. S'era, la orele 7, a fost un mare prânz de gală la Foișor, apoi serată dansantă intimă la castelul Peleş. Afară de persoanele oficiale, au mai fost invitați: d. Take Ionescu fost ministru, d-nii Alexandru Catargi și Ioan Lahovari foști miniștri plenipotențiar, d. Dim. Cesianu fost director general al telegrafelor și poștelor, principele Dim. Ghica președintele Senatului, d-nii Al. D. Florescu fost șef de cabinet la ministerul de externe, Alexis Catargiu, Al. Ghica și alții.

—o—

Dinamitarți în Blașiu? Lui „Koložvár“ i-se scrie, că în dimnțeta țării de 17 August n. c., cine-va a voit să arunce în aer cu dinamită mōra din Blașiu a Metropoliei. Atentatul însă n'a succed. Dinamita a explodat și a făcut în pământ o gaură adâncă de un metru, der mōra a rămas neatinsă. Scirea această o publică fōia ungerescă cu mult sânge rece și fără nici un coment, măcar-că ea este foarte semnificativă. Gândiți-vă, ce-ar fi făcut foile ungeresci, decât s'ar fi întâmplat un asemenea lucru față de-o proprietate maghiară?

—o—

Jubileu de diamant. Cel mai bătrân general în activitate, br. Ioan Appel, comandantul corpului de armată din Bosnia și Herțegovina, și șeful guvernului acelei provincii, va serba țilele viitoare jubileu de diamant al serviciului său militar, adecă jubileu de serviciului său militar de 75 ani.

—o—

O nouă comandă de corp. Din Lemberg se depeșează, că în Galiciia se va crea o nouă comandă de corp, și adecă cu ședința în Stanislaw.

—o—

Nenorocire. Mare nenorocire s'a întâmplat țilele trecute în comuna Giulesof (Gyulafalu) comit. Maramureș. Soția unui țeran numit Koncz, împreună cu o copilă de 5 ani și cu un copil de 2 ani, fiindu-le frig, voiră să facă foc în sobă, ca să se încălzească. Femeia abia dete foc lemnelor, când de-odată soba explodă. Femeia a fost greu rănită, rupându-i mâna dreaptă, așa că a și murit. Copilul din norocire tocmai atunci n'a fost în casă și astfel a rămas neatins, er copila sa afla în casă lângă pat, și o bucată de fier din sobă îi strivi cu

total partea din dăruț a căpătâniei capului. Până acum nu se știe, cum a putut ajunge dinamita în sobă.

—o—

Un ministru antisemit. Ministrul de război bavarez a edat de curând o ordinațiune, în care îi provăcă pe acei soldați, care și-au împlinit anii de serviciu militar, că în viața lor civilă să cumpere toate cele de lipsă din prăvălii creștine și nu din borderele jidovesci. Se înțelege, că presa „liberală” jidană înjură din răspuțeri pe ministru, pe acesta însă puțin îl dore capul de atacurile parasitilor și lipitorilor poporului.

o -

Congresul Kulturregylet-urilor. Cel mai mare tâmbălău Kulturregyletist va fi, fără îndoială, tâmbălăul ce se va arangia la Budapesta în ziua de 8 Septembrie n. c., cu ocaziunea congresului tuturor Kulturregylet-urilor de pe rotogolul „pământului ungheresc”. Cu totul sunt în Transilvania și Ungaria nu mai puțin, ca 41 de Kulturregyleturi, între care cel mai mare și mai nădrăvăn este „Kulturregylet”-ul din Clușiu. La inițiativa acestuia s'a și pus la cale monstruosul congres, care va fi deschis de contele Bethlen Gábor, președintele „Kulturregylet”-ului din Clușiu, închiderea o va face contele Károlyi István președintele „Kulturregylet”-ului din Ungaria de nord, iar desbaterile vor fi conduse de Szál Kálmán, președintele „Kulturregylet”-ului din Ungaria de mează-și. De sigur, congresul acestor societăți de maghiarizare este cel mai potrivit cu caracterul serbarilor „milenare” pentru a căror preamărire se arangăză el.

—o—

Unde este hoțul? Se știe, că asădă hoții nu mai stau prin codri, ci prin saloane și cancelarii. Acest adevăr îl probăză și cazul, ce s'a petrecut Lunea trecută cu un avocat din Ardeal. El călătoria cu trenul de persoane cl. I. mergând dela Oradea-mare spre Püspök-Ladány. În cupeu mai avea lângă sine trei străini necunoscuți, dintre care unul se dete jos la o gară mai mică. Numai după ce acest soț de călătoria se dete jos, avocatul observă, că-i lipsește din busunar portofoliul, în care se aflau 42 hărții de câte 100 fl. și 13 napoleonori. Imediat se dete alarmă, telegrafându-se gendarmeriei dela gara apropiată, unde cei doi soți de călătoria rămași în tren au fost arestați, dăr banii nu s'au aflat la ei. Probabil că i-a dus soțul de-al treilea, care se dete jos din tren și care este urmărit. Dintre cei doi „ortaci” arestați, unul știe că înțelege numai franțuzesce, iar celalalt numai italianesce.

—o—

Teatrul principelui Nichita în Cetinje. Principele Nichita se ocupă mult și cu poezia. Afară de poezii eroice el a scris și mai multe drame, între care și „Tarina Balcanilor”. Această dramă e jucată nu numai la curtea din Cetinje, ci în toate teatrele eșberesci. Nichita a lăsat, ca pe spesele sale să se edifice un teatru în Cetinje. Deschiderea acestui teatru se va face zilele acestea, cu ocaziune se va juca drama: „Tarina Balcanilor”. Musica acestei drame este compusă de principele Mirko, fiul principelui Nichita. La deschiderea teatrului, afară de familia principelui Nichita, va lua parte și moștenitorul de tron italian, Victor Emanuel. În teatru vor juca actori ruși, până când Nichita va isbuti să formeze o societate stabilă de actori sârbi.

—o—

Urmărirea cămătarilor. „Voința Națională” anunță, că procurorul Hamangiu a deschis acțiune publică în contra a trei zarați și mai mulți samsari implicați în jăfuirile de samsari și de majori a bandei de cămătari, ce operează în Bucuresci. Cercetările parchetului se continuă cu o activitate extraordinară, în urma căreia toți cămătarii cu și fără firmă caută a distruge toate urmele păcătoșei lor activități. Procurorii, Hamangiu și Ionescu, precum și judecătorul de instrucțiune Dărăscu, au făcut descinderi pe la mai mulți cămătari sevăstrându-le registrele. „Epoșă” află, că

cămătarul Jean Avramescu a fost depus erii la Văcărești. Tot erii a mai fost arestat și Jaques Spiegel. Poliția de siguranță, în urma ordinelor d-lui Hamangiu, a urmărit erii și pe samsarul Zentler, care urmăză să fiă arestat.

—o—

Cunună. D-l Ioan Toma, absolvent de teologie și pedagogică, actualmente învățător în Herman, un tânăr foarte zelos, care ca actuar al Agenturii Asociațiunii s'a distins anul trecut atât de frumos prin esacta și conștientă eșecutare a colectei de 1—10 cr. în favorul Asociațiunii, se va cununa Duminecă în 12 (30) August n., cu d-ra Elena A. Nan din Herman. — Adresăm tinerei părechii sincerele noastre urări de ferioire!

—o—

Concert. Musica orășenescă va concerta mâine, Joi, s'era la otelul „Pomul verde”. Inceputul la 7½ ore, intrarea 30 cr.

Despre ocupațiunile din islazele comunale a fostului regiment confinar Nr. XIII.

Dispozițiunile legii.

În înțelesul §. 16 a legii fundamentale grănițeresci din anul 1807, islazele comunale nu sunt avere privată a grănițerilor. Islazele se lasă în folosirea comunelor grănițeresci cu aceeași rezervă, ca în cazurile speciale comanda regimentului să le distribuie în parte, seu și de tot.

Prin ordinațiunile speciale s'a dispus mai departe, ca islazele comunale să se folosească în prima linie pentru pășunatul vitelor, și numai în cazul acela, când ar fi pășune în prisosință, are să se distribuie o parte, iar împărțirea totală între toți membrii comunei se permite, numai când s'ar face schimbări economice, cum ar fi de es.: introducerea nutrețului de grajdii (Stallfütterung).

Trebue să mai observăm, ca după dispozițiunea §. 1 a legii fundamentale grănițeresci din a. 1807, pământul din confiniul militar s'a considerat ca feud militar (Militärlehen) care pe lângă susținerea dreptului suprem de proprietate a Majestății Sale, se lasă posesorului ca să binedicizeze de usufruct pe vecie, încât acesta satisface obligămintelor grănițeresci.

Prin urmare și islazele comunale au fost feude militare, iar nici-decum proprietate liberă a comunelor.

În urma dispozițiunilor legii fundamentale grănițeresci din a. 1850 §. 17 islazele comunale, folosite până aci de comune, au devenit proprietatea comunelor.

În înțelesul acestui §., la colonisări și la desfaieri de familii, așa d'era în cazul de necesitate, se dă drept comunelor să asigneze pe lângă plată seu fără plată, din islazele comunale, pământul de lipsă pentru case, curte și pentru grădini.

Legea restringe asădără dreptul comunelor. Comunele pot asigna din islazele comunale numai pământul de lipsă pentru casă, curte și grădină, și adeocă numai pe s'ema coloniștilor și a familiilor, care se despart, așa-d'era și o instrăinare de felul acesta a unei părți din islazele comunale se putea efectui numai cu învoirea deregătoriei competente de controlă.

Împărțirea totală seu vândarea islazului comunal se putea esopera, tot în înțelesul §-lui 17, numai pe calea legii.

Relațiunile de drept a comunii ca proprietar față de islazele comunale sunt normate și fixate prin dispozițiunile clare a legilor sus citate.

Despre ocupațiunile din islaz.

Pe timpul regimului militar s'au dat din islazele comunale grănițerilor parcele de pământ, care s'au și introdus pe numele lor la cartea funduară.

Nimenia nu este îndreptătit să obiectioneze contra acestor concesiuni din islazele comunale, și fiind ele legale, introduse după toate formalitățile legii la cărțile fundacionale, nici că mai intenționează cineva a le lua înapoi dela respectivii, care acum sunt proprietari.

Prin patenta dto 9 Iunie 1872 se

provințializează confiniul militar bânățen; în urma acestei Prea Inalte dispozițiunii regimentul româno-bânățen confinar Nr. XIII se reincorporează Ungariei în faptă și în afacerile sale legislative și administrative.

În înțelesul §. 14 art. de lege 27 din 1873 toate dispozițiunile art. de lege 18 din 1871, referitoare la organizarea comunelor, se estind și asupra confiniului militar reincorporat.

După reincorporare nu puteau deci comunele să dea parcele de pământ din islazele comunale, decât numai cu stricta observare a dispozițiunilor din legile citate.

Faptice s'au și făcut, deși în măsură de tot mică asemenea concesiuni. Instrăinarea unei părți a islazelor comunale trebuie la tot cazul să fiă întărită în înțelesul legii comunale din partea municipiului. Nici de aceste ocupațiuni nu se p'ote nimenia atinge. Ceea ce s'a câștigat pe calea legii, are să rămână proprietatea nealterată a respectivului individ.

Acuma venim la acele ocupațiuni din islazele comunale, a căror regulare o pretinde municipiul comitatului Caraș Severin, și pentru care am întreprins și noi subșorșii.

Apr'ope în toate islazele comunale din fostul regiment româno-bânățen Nr. XIII s'au făcut ocupațiuni în masă, mai cu s'ema în periodul de tranziție și pe timpul noii administrațiuni, așa-d'era după desființarea confiniului militar la anul 1872. În timpul acesta, pe la anii 1873 și 1874 erau în curgere și lucrurile catastrale.

Amploiații de cadastru nu cunoseau pe deplin referințele din confiniul militar; iar locuitorii noștri erau de credință, că acum e timpul, ca să câștige pământ, prin urmare credeau, că d'ecă parcele anumite din islazul comunal le vor declara de proprietatea lor, la acestea vor și ajunge prin măsurările catastrale. Nu negăm, că reprezentanțele comunale, respective că delegații acestora, n'ar fi sprijinit intențiunile locuitorilor.

Eșemplul rău nu p'ote avea de cât urmări rele; așa și după terminarea catastrofei s'au făcut ocupațiuni în islazele comunale, cu atât mai ușor, căci supraveghierea acestor afaceri de funcționarii administrativi în periodul de tranziție se reduce la nula.

Firesce că astfel de stări nesănătose au putut dura numai până ce li-s'a putut da de urmă.

Și într'adevăr a trecut mult, timp și anume apr'ope 10 ani de zile, până când administrațiunea comitatensă s'a otărit să pună stavilă ocupațiunilor arbitrare și să reguleze această afacere.

Punctul nostru de vedere în privința ocupațiunilor.

Foștii grănițeri ai regimentului româno-bânățen Nr. XIII sunt ca toți Muntenii, lipsiți de pământ, și chiar măruntele parcele, care sunt proprietatea lor, nu sunt de calitate cea mai bună, în parte pământ steril.

Lipsa de pământ s'a recompensat pe timpul graniței militare prin diferite beneficii; locuitorii erau d. e. apr'ope scutiți de dări, ei aveau drepturi la lemnele din pădurile erariale, folosiau gratuit jirovina și pășunatul în păduri și la munte. Între astfel de împrejurări, ei puteau ca să coopere din starea vitelor și din produsele pământului lăsat la dispozițiunea lor, recerintele familiare, mai cu s'ema fiind că acestea nu erau multe.

De odată cu provințializarea Grațiței încetă și beneficiile materiale. Dările devin grele, și deși în urma răscumpărării drepturilor de servitute și de-aci înainte ei folosesc gratuit jirovina, pășunatul și lemnele de lipsă, totuși pentru administrațiunea și dările pădurilor și a munților lor, trebue să plătescă toatele impuse, care ori-cât de mici sunt, totuși îi apasă destul de simțitor. Prin sporirea sarcinilor, prin înmulțirea locuitorilor, prin desfacerea comuniunilor, și prin pierderea beneficiilor, de care se împărțășau, s'a îngreunat starea foștilor grănițeri.

Necesitatea de a-și acoperi recerințele, i au îndemnat să-și sporască prin pământ cultivabil averea. În lipsa ori-cărui ram de industrie, locuitorii din fostul Severin n'au alt câștig decât rodul, care îl dă moșia.

E lucru natural, că locuitorii au trebuit să-și caute pământ arător și l'au și aflat în islazele comunale în apropierea moșiilor lor.

Cele espuse ne esplică lămurit gena și necesitatea ocupațiunilor. E natural, că după disolvarea graniței militare au trebuit să se sporască atât de rapid numărul ocupațiunilor în islazele comunale și e esplicabil, că de ce ocupațiunile nu numai că au fost tolerate, ci chiar sprijinite din partea comunelor.

Din descrierea de mai sus se vede, că regularea ocupațiunilor din islazele comunale, este o chestiune de viață pentru poporul nostru, și că noi nu putem fi indiferenți față de deslegarea bună seu rea a acestei întrebări.

Am ținut cont de dispozițiunile legii și am avut înaintea ochilor interesele vitale ale poporului nostru și cu observarea acestor 2 puncte de vedere, am conlucrat și noi la decusul congregațiunii municipale din 12 Octombrie 1893.

(Va urma.)

SCRIRI ULTIME.

Praga, 25 August. Diarul „Narodni Listy” anunță din isvor competent, că Majestatea Sa a sancționat deja proiectul de lege privitor la reforma electorală austriacă.

Constantinopol, 25 August. În cercurile guvernamentale turcesci se vorbesce, că în consiliul ministerial de ieri s'au primit apr'ope toate propunerile ambasadiorilor cu privire la concesiunile, ce vor fi de dat Cretanilor; și că P'orta va pretinde numai schimbări neînsemnate.

DIVERSE.

O întâmplare interesantă s'a petrecut zilele trecute în Moscova. O domnișoră a voit să-și continue studiile în străinătate, dăr i-a lipsit aceea de ce a avut mai mare lipsă: banii. Se ougetă una și-și încercă norocul astfel: merge la d-l P., un filantrop cunoscut din Moscova, care a ajutat pe mulți studenți. D-l P. îi ascultă cererea, dăr asa pe departe i-a denegat ajutorul, d'icând că el a esperiat până acuma, că pe care i-a ajutat dela un timp și au pierdut energia și paciența de-a mai studia și s'au lăsat de studii. Domnișora însă nu desperă ci îl rugă pe d-l P. să-o supună unei probe. După puțină ougetare d-l P. se învoi și îi puse d-șorei condițiunea, că în timp de două luni să adune ½ milion de bilete de tramvay. D'ecă acesta îi va succede, atunci d-l P. d'ise că în fiă-care an, până la absolvarea studiilor, o va provede cu cele de lipsă. D-șora acceptă condițiunea și după ce, se încheie contract în scris, și subscris de martori, d-șora se puse pe adunat de bilete. Zilele trecute se împliniră două luni și d-șora îi aduse d-lui P. o jumătate milion de bilete. D-șora cu 2 zile mai înainte de-a să împlini termenul mai avă lipsă încă de 7.000 bilete; atunci însă, auzind despre contractul ei un astrinșător de bilete, se grăbi la d-șora și îi dete restul de 7000. D-l P., care era mai mult ca sigur, că d-șorei îi va succede să adune ½ milion de bilete, s'a bucurat foarte tare, când d-șora se prezentă înaintea lui cu biletele și în on'orea ei dete ziua următoare un prânș festiv.

Literatură.

În editura librăriei Nicolae I. Ciurcu din Brașov a apărut: Carte de rugăciuni, pentru folosul și mângăierea fiă-cărui creștin, întocmită de Ierodiaconul Damaschin din sfânta mănăstire Sinaia. Format estetic pe 396 pag., hărția fină. Prețul 65 cr.

Proprietar: Dr. Aurei Mureșianu.

Redactor responsabil Gregoriu Maior.

Foulard-Seide 60 kr.
 bis fl. 3.35 p. Met. — japanesische, chine-
 sische etc. in den neuesten Dessins und Far-
 ben, sowie schwarze, weiße und farbige
Henneberg-Seide von 35 fr. bis
 fl. 14.65 p. Met. — glatt, gestreift, kariert,
 gemustert, Damaste etc. (ca 240 versch. Qual.
 und 2000 verschid. Farben, Dessins etc.).
Porto- und steuerfrei ins Haus. — Muster
 umgebend. Doppeltes Briefporto nach der
 Schweiz.
Seiden-Fabriken G. Henneberg
 (K. u. k. Hoff.), Zürich.

Cursul la bursa din Viena.
 Din 25 August 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.45
Renta de corone ung. 4%	99.35
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	123.40
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.40
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.75
Bonuri rurale ungare 4%	97.20
Bonuri rurale croate-slavone.	97.—
Imprum. ung. cu premii.	153.—
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	138.50
Renta de hartie austr.	101.75
Renta de argint austr.	101.76
Renta de aur austr.	123.55
Losuri din 1860.	145.25
Actii de ale Banței austro-ungar.	960.—
Actii de-ale Banței ung. de credit.	395.75
Actii de-ale Banței austr. de credit.	367.50
Napoleonori.	9.50
Maroi imperiale germane.	58.65
London vista.	119.60
Paris vista.	47.50
Rente de corone austr. 4%	101.20
Note italiene.	44.25

Cursul pietei Braşov.
 Din 26 August 1896.

Banote rom. Cump.	9.50	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.45	Vënd.	9.47
Napoleon-d'ori Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Galbeni Cump.	5.55	Vënd.	5.60
Ruble rusesti Cump.	126.	Vënd.	—
Maroi germane Cump.	58.30	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.60	Vënd.	—
Scris. fonc. Albina 5%	100.75	Vënd.	110.75

Nou abonament
 la
GAZETA TRANSILVANIEI
 Cu 1 Iulie 1896 st. v.
 s'a deschis nou abonament la
 care invităm pe toți amicii și sprin-
 jitorii fetei noastre.
Prețul abonamentului:
 Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an . . . . . 12 fl.
 pe șese luni . . . . . 6 fl.
 pe trei luni . . . . . 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 pe un an . . . . . 40 franci
 pe șese luni . . . . . 20 „
 pe trei luni . . . . . 10 „
 Abonamente la numerele cu data
 de Duminecă:
 Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an . . . . . 2 fl.
 pe șese luni . . . . . 1 fl.
 Pentru România și străinătate:
 pe un an . . . . . 8 franci
 pe șese luni . . . . . 4 „
 Abonarea se poate face mai ușor
 prin mandate postale.
 Administrațiunea
 „Gazetei Transilvaniei“.

Nr. 78—1896.
Publicare de concurs.
 Prin acesta se escriă concurs
 pentru stațiunea de învățator-diriginte
 vacantă la școla comunală din Orlat
 (comit. Sibiiului).
 Emolumente: 350 fl. salar din
 fondurile grănițeresci, relut în bani
 pentru 12 orgii lemne după prețu-
 rile locali c'am 150 fl., cuartir liber
 în edificiul școlei și grădină în es-
 tensiune de 575 □ m.
 Dela concurenți, pe lângă pur-
 tare morală neexceptionată se po-
 tesce să fiă calificați în sensul legii
 și să poșiadă limba română perfect,
 să fiă destoinici într'ale muzicii vocale
 și fiind-că în urma hărniciei fostului
 diriginte d-l Romul Simu, școla a
 venit în posesiunea unei stupini cu
 70 stupi să fiă și stupar practic, pu-
 tând conta ast-tel, în urma ostene-
 lelor sale și la ore-care-va venit. Su-
 plicele provădute cu atestate despre
 toate acestea, precum și despre ser-
 viciul de până acum sunt a se tri-
 mite până în 10 Septemvre n. a. c. la
 preotul local, Dion P. Decei președin-
 tele senatului școlar în Orlat, comit.
 Sibiiului.
 Senatul școlei comunale.
 Orlat, 25 August 1896:
 Dion P. Decei.
 președinte.
 1955,1—3

Școlari în cost
 primesce subscrisul, asigurând îngri-
 jire conșciențioasă. Se dă instrucțiã și
 în limba germană.
 Fr. Wilh. Frank,
 controlor la accisele orașului.
 Braşov, Scheiu, Cacova Nr. 20.
 1049,2—3

Se caută un elev cu 4
 clase gimn.
 la farmacia Curții regale din Iași. Pro-
 prietarul frații Konya. Se vor
 preferi cei cu 6 clase gimnasiale
 fiind praxa numai de doi ani.
 A se adresa Domnului Director
 al gimnasiului român din Braşov seu
 la redacțiã „Gazetei Transilvaniei“.
 Nr. 1025,2—3

A V I S.
In restaurantul Schmidt
 „ELISEUM“
 se află la dispoziția P. T. public
mâncări și beuturi foarte
bune și gustose.
Băi escelente și odăi mobi-
late de închiriat.
 5—6

A V I S!
 Prenumeratiunile la Gazeta Transilvaniei se pot face și reinci
 ori și când dela 1-ma și 15 a fiã-cărei luni.
 Domnii abonați să binevoiască a arăta în deosebii, când voiesc
 ca espedarea să li-se facă după stilul nou.
 Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a serie adresa
 iãmurit și să arate și posta ultimă.
 Administraț. „Gaz. Trans.“

Se caută
Un contabil de prima forță în compta-
 bilitate dublă și în corespondența comercială.
Un mechanic, de prima forță, care să dirige
 locomotive și se îngrijască de reparațiuni.
A se adresa la Domnul
EMIL COSTINESCU București,
Strada Colței Nr. 67, seu la Sinaia.
 1051,2—9

KARL EINSCHENK,
organist-constructor
 Braşovechiu, Strada Lungă Nr. 120
 primesce reparatură și acordări de clavire și instrumente musicale
 cu prețuri eftine și esecutare solidă.
 1047,3—3

AVIS DE DANS.
Școla de dans Fiedler Braşov.
 Am onore a insciința pe m. o. public, stimați părinți și
 tutori, directori de institute și junimea amatore de dans, că
 voi deschide în școla de dans fondată de rep. meu frate și bu-
 curându-se de cel mai vechi și cel mai bun renume priutre
 institutele de acum din Braşov urmărind același scop,
Curs de dans
 de estimp la 1 Septemvre 1896. — In școla mea se vor instrua
 afară de toate dansurile usitate și de regulile de bunapurtare încă
 și cele mai nouă noutăți din arta dansului punctual și după
 metoda cel mai lesnicies, tot odotă se va pune o mare grije
 intru supravieghiarea elevilor.
Durata cursului 3 luni. — Onorariu cel obicinuit.
 Elevii se primesc în toate zilele în localitățile școlei mele,
 Strada Hirscher Nr. 9, de dans și rog pe m. o. părinți și ti-
 nerimea a săvârși inscrierea până la deschidere, pentru ca nu
 cum-va din cauza de întârziere să suferă vr'o scădere la invē-
 țatură. — In fiã-care Duminecă vor fi exerciții libere de dans,
 ér din timp în timp coterii inchise, la care prucum și la cer-
 etarea școlei mele de dans am onore a invita pe M. O. public.
 Rugându-mă a mi-se păstra încrederea de până acum voiți
 stării necontentit a o merita pe deplin, ér cum-că am meritat'o
 și până acum o dovedesce reputația școlei de dans Fiedler.
 Cu înaltă stimă
LUISA FIEDLER.
 Sora maeștrului de dans Francisc Fiedler.

Sosirea și plecarea trenurilor în Braşov.
Sosirea trenurilor în Braşov:
 1. Dela Pesta la Braşov:
 Tr. accelerat: 5 ore 07 m. dimineța.
 Trenul de persoane: 8 ore dimineța.
 Trenul accel.: 2 ore 9 min. după am.
 Trenul mixt: 10 ore 25 minute sera.
 2. Dela București la Braşov:
 Trenul accel.: 2 ore 18 min. după am.
 Trenul mixt: 5 ore 20 m. după amēdii.
 Trenul de persoane: 9 ore 8 minute sera.
 Trenul accel.: 10 ore 19 minute sera.
 3. Dela Zernesci la Braşov: (Gara Bartolomeiu.)
 Trenul mixt: 7 ore 44 min. dimineța.
 Trenul mixt: 1 ora 29 min. după am.
 Trenul mixt: 8 ore 31 min. sera.
 4. Dela Ch-Ogorheiu la Braşov.
 Trenul de pers.: 8 ore 15 min. dimi.
 Trenul de persoane: 1 ora 46 m. d. am.
 Trenul mixt: 7 ore 12 min. sera.
 5. Dela Sinaia la Braşov*)
 Trenul de persoane 7 ore 40 m. dim.
Plecarea trenurilor din Braş.
 1. Dela Braşov la Pesta
 Trenul mixt: 5 ore 8 min. dimineța.
 Trenul accel.: 2 ore 45 min. după am.
 Trenul de persoane: 7 ore 43 min. sera.
 Tr. accelerat: 10 ore 26 min. sera.
 2. Dela Braşov la București:
 Trenul de pers.: 3 ore 55 min. dimi.
 Tr. accelerat: 5 ore 14 m. dimi.
 Trenul mixt: 11 ore înainte de amēdii.
 Trenul accel.: 2 ore 19 min. după am
 3. Dela Braşov la Zernesci. (Gara Bartolomeiu.)
 Trenul mixt: 8 ore 35 min. dimineța.
 „ „ 4 „ 55 m. după am.
 Trenul mixt: 4 ore 30 min. dim.
 4. Dela Braşov la Ch-Ogorheiu.
 Trenul de persoane: 3 ore 1 după am.
 Trenul mixt: 8 ore 50 minute dimi.
 Trenul de pers.: 5 ore 20 min. dimi.
 5. Dela Braşov la Sinaia*)
 Trenul de persoane 6 ore 40 min. sera.
 *) Acest tren circulă numai Joia Dumineca și la sărbători.